

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.—, večji inserati petič vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopis se ne vrača.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knašjeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUŽNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8. — — — — — CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c., tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — —
Račun pri poštnem čerkovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

PRED OBJAVO POMORSKEGA SPORAZUMA Z ITALIJO

Negotovost pridružitve sporazuma Italije, Francije in Anglije k londonskemu pomorskemu paktu — Ugovori v Washingtonu in Tokiju

Pariz, 11. marca. Težkoče, ki so se pojavile v nameri, da bi se pomorski sporazum med Francijo, Italijo in Anglijo, sklenjen dne 1. marca, priklopil londonskemu pomorskemu paktu, ne da bi se sprožil za Zedinjene države in Japonsko kočljiv problem nove razprave in ratifikacije, se zde tako velike, da računajo v političnih krogih z možnostjo, da ta sporazum ne bo pridružen londonskemu paktu in da zato ni računati z razširjenjem tega pakta na pogodbo petih pomorskih držav.

Pogodba med Italijo, Francijo in Anglijo bi torej obdržala samostojno eksistenco kot pakt treh držav, paralelno s londonskim paktom treh držav. Da bi se v opoziciji v Zedinjenih državah in na Japonskem ne nudi nobeno orožje, bo morda po imenu lista »Echo de Paris« objavljen samo skrbno izbran resume pogodbe, ne pa njeno popolno besedilo.

Dočim se more večina določb pogodbe od 1. marca sprejeti v okvir londonske pogodbe, je po mnenju omenjenega konzervativnega lista vsaj ena izmed njih v direktnem nasprotju z njo.

Londonska pogodba je namreč ratificirala že v Washingtonu sprejeto določbo, po kateri bi bila Francija prisiljena dve oklopni križarki l. 1913 lansirane tipa »Jean Bart« postaviti iz službe. Kakor hitro bi zgradila dve novi linijski ladji. Po pogodbi od 1. marca pa se Franciji dovoljuje, da obdrži omenjeni bojni enoti neomejeno v službi ter ju obnovi kot kompenzacijo namesto kolonjskega brodoma v višini 100.000 ton, ki se mu je odrekla. Ta določba predstavlja torej brez dvoma izpremembo londonske pogodbe in bi zahtevala zato ratifikacijo dodatka. Zaradi te same na sebi malenkostne novosti se ne zdi japonski vladi oportuno, da bi še enkrat spravila na dnevni red celotno vprašanje ratifikacije londonske pogodbe, boji pa se, da se ji bo zaradi prednosti, ki si jih je zagotovila Francija, očitalo, da ni zadosti energično branila interesov Japonske proti Angliji.

Pariz, 11. marca. Težkoče, na katere je v Washingtonu in Tokiju naletel angleško - francosko - italijanski pomorski dogovor, so večje, kakor se je

prvotno menilo. Japonska je predložila celo vrsto ugovorov in pridržkov in bo potrebno še mnogo korektur, preden bo dogovor končoveljavno sprejet. Tudi v Washingtonu je dogovor povzročil precej ugovorov.

London, 11. marca. AA. Reuter poroča, da japonska vlada v svojem odgovoru priznava pomorski sporazum med Italijo, Francijo in Anglijo in da ne stavlja nobenih pridržkov. Navzlic temu pa smatrajo politični krogi, da bo japonska vlada vendarle prijavila neke pomisleke v obliki želja o tonaži podmornic, ki je bila priznana Franciji.

Pariz, 11. marca. Zunanji minister Briand je včeraj sprejel francoskega poslanika v Rimu. Kakor zatrjujejo, je ta razgovor v zvezi s pričetkom novih političnih pogajanj med Parizom in Rimom za odstranitev še preostalih nesoglasij.

Pariz, 11. marca. Pomorski sporazum med Italijo, Francijo in Anglijo bo objavljen ob 1.45 po zapadno-evropskem času istočasno v Londonu, Rimu in Parizu.

Lavalova vlada pred krizo?

Možnost demisijske finančnega ministra Flandije zaradi propadle družbe »Aero-Postale«

Pariz, 11. marca. Poslanska zbornica je v ponedeljek prišla razpravljati o še neresenih členih finančnega zakona. V ponedeljek se je vršila tudi seja ministrskega sveta, ki je razpravljala o parlamentarnem položaju. Minister za zrakoplovstvo Dumesnil je ob tej priliki predložil načrt za sanacijo družbe »Aero-Postale«, ki bo v kratkem predložen parlamentu. Nadalje je bilo sklenjeno, da se v noči od 18. na 19. aprila uvede zopet poletni čas. Najvažnejše vprašanje, ki ga je treba sedaj rešiti, je zvišanje plač učiteljev in pokojnin vojni invalidov. V zbornici sami je bila kočljiva določba o zboljšanju pokojnin sprejeta s 328 glasovi proti 280, ne da bi bilo treba ministrskemu predsedniku Lavalu postaviti vprašanje zaupanja.

Pariz, 11. marca. Zaradi državnih subvencij družbi »Aero-Postale«, ki je došla v finančne težkoče, bo finančni minister Flandin najbrž demisijski. Na zadnji seji ministrskega sveta je prišlo do zelo živahne debate o tej zadevi. Laval je svojemu finančnemu ministru nujno nasvetoval, naj poda ostavko, Flandin pa se je temu uprl in zagrozil z razkritji. Ker hočejo

socialni demokrati spraviti zadevo v parlament, računajo, da bo Flandin prostovoljno odstopil.

Pariz, 11. marca. Vse kaže, da se bo afera družbe »Aero-Postale« razvila v veliko afero ministra za finance Flandina. Zadeva more povzročiti padec vlade. Z različnimi komentarji ugotavljajo v političnih krogih, da je bil Flandin že prej pravni svetovalec imenovane družbe in da ni odločil tega mesta niti kot minister za finance. Vsekakor je nezdružljivo, pravijo v političnih krogih, da bi minister za finance odredil kredite za sanacijo podjetja, v katerem je sam pravni svetovalec. Zato pravijo, da ministrski predsednik Laval v zbornici ne bo zagovarjal Flandina, če ga bo opozicija napadla. V ostalem pa ni izključeno, da Flandin izpade iz vlade in da sprejme Laval v kabinet nekaj predstavnikov radikalov.

Pariz, 11. marca. Ob 2. zjutraj je parlament sprejel čl. 15 finančnega zakona, ki uvaža brezplačen pouk v drugem razredu srednjih šol. Kakor znano, je bil lansko leto uveden brezplačen pouk v prvem razredu srednjih šol.

Pred važno odločitvijo v nemškem parlamentu

Pogajanja Brüninga s socialnimi demokrati za sprejetje proračuna državne brambe — Popustljivost socialnih demokratov — Kriza vlade izključena

Berlin, 11. marca. Jutri se sestane plenum državnega zbora. Politično zanimanje je osredotočeno na delo finančnega odbora, ki razpravlja že od ponedeljka preteklega tedna o proračunu državne brambe. Kakor znano, ta proračun ni bil v nasprotju z ostalimi resorji zmanjšani in kakor l. 1928, ko je igralo vprašanje zgraditve oklopnice A veliko vlogo, se vrši tudi debata o prvem obroku za zgradbo nove oklopnice B. Že nekaj časa se pogaja državni kancelar za voditelja socialno-demokratske stranke, ki se obotavlja glasovati za izdatke nove oklopnice. V političnih krogih je znano, da je minister za državno brambo Gröner, ki je v takih zadevah gotov tehtne podpore državnega predsednika, resno zagrozil z demisijsko, ako ne bo dovoljen gradbeni obrok za novo oklopnico in da se je državni kancelar izjavil z njim solidarnega. Za poznave razmer je brez dvoma, da socialni demokrati zaradi nove oklopnice ne bodo povzročili vladne krize. Ker se pa čutijo napram svojim pristašem in spričo naraščajoče komunistične konkurence v zelo kočljivem položaju, skušajo doseči zadovoljitev zgraditve nove oklopnice dobiti finančne in socialno politične kompenzacije. Cen-

trum, ki je v vladi, nima v sedanjem položaju nobenega interesa, da bi se socialna demokracija preveč oslabil, zaradi česar je v načelu pripravljen k popuščanju. Če se kljub temu pogajanja težko razvijajo, ni to samo odvisno od obzirnosti državnega kancelarja proti pristašem koalicijske na desni, temveč tudi od skrbi, da bi se itak že dvomljivo ravnotežje državnega proračuna še bolj ne ogrozilo. Razburljive vesti, ki izhajajo iz nervozne atmosfere Berlina, pa so vsekakor neupravičene, kajti iz omenjenih vzrokov ne bo prišlo do vladne krize. Za to govori tudi pisanje »Vorwärts«, ki sicer apelira na odgovornost srednjih strank, vendar pa precej prozorno namigava, da bi socialna demokratska stranka bila pripravljena v najslabšem slučaju dovoliti novo oklopnico tudi brez kompenzacij, češ, da bi bila morda prisiljena še nadalje vzdrževati vlado srednjih strank samo, da prepreči prihod napoli ali popolnoma fašistične desničarske vlade.

Pri vsem tem se seveda pojavlja vprašanje, ali je postavka prvega obroka za novo oklopnico v letošnjem proračunu v resnici potrebna in ali ne zahteva težavni finančni položaj omejitve precej visokega proračuna državne brambe. Glede na to

vprašanje je treba poudariti, da merodajni krogi zadeve ne prešajo z navedenega stališča. Ne glede na visoke osebnosti, katerih mnenje je bilo končno vedno odločilno, tudi v času socialno demokratske vlade, tvori proračun državne brambe v splošnem in izdatki za novo oklopnico posebej del vzhodne politike, ki jo vlada državnega kancelarja Brüninga enodušno zasleduje.

Kralj Zogu odpotoval z Dunaja

Dunaj, 11. marca. Albanski kralj Ahmed Zogu je davi odpotoval v inozemstvo. Po atentatu nanj je bilo več na Dunaju bivaajočih Albancev aretiranih, čeprav niso bili soudeleženi. Ker so osumljeni, da so kljub temu vedeli za atentat, bodo izgnani iz Avstrije kot nadležni tuji.

Bolgarija in balkanska konferenca

Sofija, 11. marca. »Praznični vest« piše, da je bolgarska delegacija za prihodnjo konferenco Balkanske unije že sestavljena iz popolnoma novih ljudi, ki so sestavljeni iz vrst predstavnikov bolgarske emigracije iz Makedonije, Tracije in Dobruže. Kakor poroča list, se je izprememba izvršila iz raznih političnih razlogov. Po tej vesti se sklepa, da bolgarska vlada na prihodnji balkanski konferenci ne misli nastopiti v pomirljivem duhu in doprinesti svoj del k urejanju zapletenih balkanskih odnosov, ampak namerava uporabiti prihodnji sestanek balkanske unije, da zopet sproži svoje neosnovane revizionistične težnje, kar bi gotovo pomenilo propad konference. To domnevo potrjuje tudi konec članka v »Prazničnih vesteh«, da bo bolgarska delegacija zapustila konferenco, če ostale delegacije ne bi hotele sprejeti na dnevni red vprašanja o narodnih manjšinah in reviziji neullyskega mira.

Avstrijska vlada in Remarqueov film

Dunaj, 11. marca. Kakor javlja »Die Stundee«, je uprava Universalfilma vprašala avstrijsko vlado, če bo dovolila v Avstriji predvajanje Remarqueovega filma »Na zapadu nič novega«, če bi ga kdaj dopustila Nemčija. Avstrijska vlada je odgovorila, da v takem primeru ne bi bilo nobenega razloga za prepoved tega filma v Avstriji.

Mosley izključen iz laburistične stranke

London, 11. marca. Sir Oswald Mosley je bil včeraj na podlagi soglasnega sklepa izvršilnega odbora zaradi kršitve strankne discipline izključen iz delavske stranke. Krajevni odbor stranke v Smethwicu, kjer je bil Mosley izvoljen, je bil obveščen o tem sklepu, naker je pozval Mosleya, naj odloži svoj mandat.

Veliki snežni viharji

Snežni viharji onemogčajo promet v Avstriji, Nemčiji, Franciji in Angliji

Gradec, 11. marca. Ob pol 5. zjutraj je nastal v mestu velik vihar z nalivom, naker je kmalu pričelo snežiti. Od pol 6. dalje neprestano sneži med močnim viharjem. Na Zg. Štajerskem je zapadlo nanovo do pol metra snega, dočim ga je v Gradcu dopoldne zapadlo že četrt metra. Zaradi vremenskih nepravil je zelo otežkočen avtomobilski promet. Železniški promet se še redno razvija, vendar pa dosevajajo vlaki zaradi snežnih zametov s čimdalje večjimi zamudami.

Dunaj, 11. marca. Od jutra že neprestano močno sneži. Do poldneva je zapadlo do četrt metra snega. Zjutraj se je tramvajski promet še redno razvijal, vendar pa je kmalu začel zastajati. Ako sneg ne bo prenehal padati, je mogoče, da bo tramvajski promet popolnoma ustavljen. Neugodno vreme je za Dunaj tem bolj neprijetno, ker je sedaj odprtjen pomladanski velesejem in se na Dunaju nahajajo mnogoštevilni tuji. Imeti more znaten vpliv na razvoj pričakovanih kupcij, ker lahko odvrne dohod novih tujcev.

Berlin, 11. marca. Zaradi obilnega snega se je dogodilo snoci več nezgod. Na Charlottenburger-strasse je došlo do mnogih karambolov avtomobilov, pri čemer je bilo več oseb težje ranjenih.

Pariz, 11. marca. O velikih snežnih viharjih poročajo iz vse Francije, zlasti pa iz severne in južno-vzhodne. Od včeraj neprestano sneži. V Cherbourgu je zapadlo do pol metra snega. V Belfortu je postal tramvajski in avtomobilski promet že popolnoma onemogočen. Tudi letalski promet na severnih progah je močno oviran. Iz raznih krajev vzhodnih Alp poročajo o zemeljskih plazovih. Tako je v Bozlu pridrvel v dolino zemeljski plaz 5000 ton, ki je zasul več hiš. V Zhatelari na Savojskem je več krajev ogroženih od zemeljskih plazov. Mnogo hiš so morali že izprazniti. Plazovi so zasuli še dve hiši.

London, 11. marca. Mrzlo vreme vlada po vsej Angliji in je zahtevalo že 10 človeških žrtve. Mnoge pokrajine so popolnoma zasnežene ter so posamezni kraji odrezani od ostalega sveta. Ponekod se opaža že pomanjkanje živil.

Čudno vreme

Zadnje dni imamo zelo slabo vreme, nekaj časa sneži, potem začne deževati in kmalu zopet sneži. Posebno muhasto je pa bilo vreme danes. Ponoči, posebno proti jutru je bilo kakor iz škefa, nalivi so se dopoldne v presledkih nadaljevali, v opoldanskih urah se je pa močno stemnilo, začelo se je bliskati in grmeti, villa se je silna ploha, kmalu so pa prevladali v zraku mrzli vetrovi in vsulo se je babje pšeno, ki je kmalu »pobehlo« strehe in hodnike, kjer se ni bilo snega.

Tudi iz Maribora poročajo o čudnem vremenu. Davi je sijalo sonce, pozneje se je pa nebo pooblačilo, začelo je deževati, kmalu se je vsulo babje pšeno, kateremu je sledil sneg, ki ga je zapadlo v razmeroma kratkem času do 15 cm.

Poset francoske mornarice

Split, 11. marca. Meseca junija pripluje večja skupina francoske vojne mornarice v naše vode ter bo posetila vsa jugoslovenska pristanišča.

Zmanjšanje glavnice trdke

Snia Viscosa

Milan, 11. marca. Znana trdka Snia Viscosa je znižala svojo glavnico na eno tretjino. Istočasno je prevzela delnice tovarne Varedo.

Pretep v monakovskem občinskem svetu

Monakovo, 11. marca. Na včerajšnji seji mestnega zastopa je prišlo do ostrih političnih nasprotstev in do osebnih pretepov med pristaši bavorske ljudske stranke in nacionalnimi socialisti. Metali so drug v drugega tintnike, aktovke, svečnje s spisi itd. Ko je bila seja prekinjena, so nepričadeti obč. svetnik komaj pomirili bojevitost tovaršev.

Francosko prodiranje v Afriki

Pariz, 11. marca. AA. Poročajo iz Rabata, da so francoske čete zasedle Diebel Tasenit, visok 2440 metrov, in mesto Tizi Ušini. S tem so francoske čete zasedle važne višine Atlasa med vstaškimi plemeni.

40-000 delavcev na Bavarskem izprtih

München, 11. marca. AA. V bavarski kovinski industriji je bilo odpuščenih 40 tisoč delavcev. Podjetja opravičujejo ta svoj sklep s tem, da 6% znižanje mezd ne zadošča. Kakor znano, je o znižanju mezd odločilo posebno razsodišče. Med odpuščenim delavstvom vlada hudo razburjenje.

Justifikacija v Londonu

London, 11. marca. Včeraj je bil v Londonu justificiran morilec Roust. Vlada se je bala, da bo pri justifikaciji prišlo do nemirov, ker so najvišji sodniki države v javnem manifestu izrazili mnenje, da je bil Roust obsojen na podlagi nezadostnih indicij. Tik pred justifikacijo je imel obsojenec razgovor s svojo soprogo in s svojo ljubico. Obsojenec je do zadnjega trenutka pričakoval pomilostitev ter je bil prepričan, da se justifikacija ne bo izvršila. Ko so mu sporočili, da je prišla njegova zadnja ura, je izpremenil svoje zadržanje ter je dobil histeričen napad. Prišel se je jokati in tuliti. Na kraj justifikacije so ga morali odvesti s silo.

Ljubljana in Sava prestopili bregove

Zaradi več dni trajajočih snežnih zametov in nalivov sta začeli Ljubljana in Gradaštica naglo naraščati. Ljubljana je narasla za dva metra nad normalo, še bolj naglo pa narašča Gradaštica. Davi med pol 9. in pol 10. je narasla za 25 cm nad, v splošnem je pa že cel meter nad normalo. V spodnjem toku ovira nagli tok vode novoizgrajeni most na Mirju. Če bo deževje še trajalo, je računati s hudimi poplavamami. Kakor poročajo, je tudi Sava narasla za več metrov nad normalo in grozi s poplavamami.

Iz Vev nam poročajo, da je Ljubljana na takozvani »gmajnici« prestopila bregove in ogroža hiše. Če bodo nalivi še trajali, so poplave neizogibne. Opoldne je bila Ljubljana 2.2 m nad normalo in še vedno hitro narašča. Tudi Sava je pri Zalogu prestopila bregove in poplavlja polja ter travnike.

Cestni valjar in carina

Listi »Volkstimme« in »Jugoslovane« z dne 31. oktobra 1930 ter mariborski večerni »Jutr« z dne 27. oktobra 1930, so objavili vest, katere vsebina je bila, da okrajni cestni odbor v Mariboru navzile posredovanju banske uprave pri finančnem ministru ni mogel doseči carine prostega uvoza cestnega valjarja, ki ga je nabavil iz Nemčije, da pa je carinsko oprostitev hitro izposloval nek carinski posrednik proti razmeroma visokemu honorarju. Na to je ministrstvo financ pojasnilo, da je na prošnjo okrajnega cestnega odbora z dne 12. septembra 1930 oddelek za carine izdal rešitev, da se cestni valjar oprosti carine. Prošnja je dospela na oddelek za carine 15. septembra 1930 ter se istega dne odposlala septembra, rešitev pa je bila izdana že 16. glavni carinarnici v Mariboru. Za to rešitev je bil potreben samo originalni račun in ev. slika valjarja in nič drugega.

Oddelek za carine je najpravišneje in brez vsake intervencije hitro rešil prošnjo na osnovi zakona in zakonitih predpisov. Omenjeni članki so torej netočni. Okrajni cestni odbor v Mariboru ni poznal postopka ter je najprej prosil za neko potrdilo pri ministrstvu trgovine in industrije, kar je bilo nepotrebno. Ko tega potrdila ni dobil, se je v neznanju predpisov poslužil posrednikov. Takoj potem, ko se je pravilno obrnil na oddelek za carine, pa je bila stvar rešena in brez vsake intervencije, ker za njo ni bilo mesta. V resnici je predsednik tudi resigniral na prvotno zahtevano honorar. V oddelku za carine ministrstva financ se izvršujejo vsi posli po veljavnih zakonih in zakonitih predpisih za vsakega brez razlike ter se niti v enem slučaju ne more prebavicati, da se stvari rešujejo na intervencije posrednikov.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 22.84, Berlin 13.55—13.58 (13.563), Bruselj 7.9378, Budimpešta 9.9288, Curih 10.959, Dunaj 800.55, London 276.28—277.08 (276.68), Newyork 56.84, Pariz 222.94, Praga 168.72.

INOZEMSKA BORZE.

Curih. Beograd 9.1260, Pariz 20.345, London 25.245, Newyork 519.65, Bruselj 72.4325, Milan 27.2225, Amsterdam 208.325, Berlin 123.76, Dunaj 73.06, Sofija 3.7625, Praga 15.395, Varšava 58.16, Budimpešta 90.60.

75

Roman.

— Mojega tudi, — je prikimal še John. Njemu so se morali vsi smejati, toda v srcu je bil vsak žalosten. Vsta-

— Ali imate sicer tehten vzrok, da se nočete ločiti?

— Nobenega.

Avtor se je nato s svojim polkom vozil po ovinkih preko Kovela, Bresta-Litovskega, Poljske, Vzhod. Rusije, Allensteina, Graudenza, Stettina, Lü-

na jetra, tesnobi, tresenju udov, zaspanosti povzroči kozarec »Franz Josefov« grenčice takojšnje poživljanje zastale prebave. Zdravniška sporočila iz tropičnih dežel slave »Franz Josefov« vode

Prometni zavod za premog d.d. v Ljubljani
 Miklošičeva cesta števil. 15/a